

Kedy chcú deti neposlušnosťou niečo povedať?

Detská neposlušnosť nemusí byť len prejavom nerešpektovania autority alebo rozmazanosti. Niekedy práve neposlušnosť nesie v sebe zakódované posolstvo.

Keď má dieťa približne 2-3 roky, je v tzv. období vzdoru, ktoré je prirodzenou súčasťou jeho vývinu. V tejto dobe si vymedzuje svoje hranice voči sebe i voči okoliu. Tento čas treba jednoducho akceptovať, väčšinou sa všetko samo zlepšuje. Ale aj v tomto období je potrebné byť dôsledným a stanoviť určité mantinely a bezpečný priestor, v ktorom platia spoľahlivé a nemenné pravidlá.

1. Majú ma rodičia radi?

Čo robiť v prípade, že dieťa oslávilo štvrté alebo piate narodeniny a nič sa nemení? V takomto prípade je nutné zamyslieť sa napríklad nad tým, či dieťa nemá pocit, že ho rodičia nemajú radi a že ho odsúvajú na vedľajšiu koľaj. Ak má dieťa tento pocit, tak práve neposlušnosťou si preveruje lásku a náklonnosť rodičov.

2. Dieťa si neposlušnosťou vynucuje určité veci

Možno sa vám niekoľkokrát stalo, že ste podľahli detskej neposlušnosti a dieťaťu ste povolili aj to, čo ste pôvodne nemali v pláne. A tak dieťa svoj osvedčený postup používa aj naďalej na dosiahnutie svojich cieľov.

3. Neposlušnosť môže spôsobovať aj únava, preťaženosť a hlad

Za neposlušnosťou detí môže stáť aj únava, preťaženosť, nevyspatosť, prehnané množstvo požiadaviek a tiež hlad. Sú to všetko príčiny určitej nepohody a menšie deti ich nevedia presne pomenovať, a tak neposlúchajú. Neposlušnosť sa zvyšuje aj v súvislosti s rôznymi zmenami v rodine, napríklad pri rozvode, pri sťahovaní alebo pri nástupe dieťaťa do škôlky. Prejavuje sa to hlavne u detí, ktoré si nemôžu nájsť miesto v kolektíve, a tak sa snažia na seba upozorňovať a priťahovať tak pozornosť. A niekedy dieťa zdedí výbušnejší temperament, ktorý ešte nevie ovládať. Veď určite poznáte situácie, keď niektorí rodičia povedia, že v detstve boli takí istí ako ich deti.

4. Prečo sú neposlušní školáci?

Dieťa opustí škôlku, stáva sa z neho školák, ktorý je už emocionálne stabilnejší, má vyššiu úroveň sebakontroly, neplače pre maličkosti, viac vydrží. No niekedy aj napriek tomu, že je dieťa zrelšie, nie je poslušnejšie. Práve naopak. V mladšom školskom veku deti neposlúchajú hlavne preto, že sa cítia odstrčené a nemilované. Rodičia väčšinou už v tomto veku dieťaťa obdivujú, možno sú stále viac a viac zavalení prácou, ponárajú sa do svojich starostí, zrazu nestíhajú a nezvládajú prácu, výchovu aj domácnosť. A tak dieťa nevhodne na seba upozorňuje.

Podobný prípad nastáva, ak do rodiny pribudne súrodenec alebo si jeden z rodičov nájde nového partnera. Na prvý pohľad sa aj môže dieťa javiť ako zmierené s novou situáciou, ale niektoré pocity nevie vyjadriť slovami, a tak svoje bolesti a strachy nosí vo svojom vnútri. A zrazu, keď je toho veľa, dieťa môže vybuchnúť a prejaví sa to jeho neprímeraným správaním. Aj v tomto prípade chce, aby ste mu venovali zvýšenú pozornosť.

Všetky tieto situácie nám napovedajú, že **deti naozaj najviac potrebujú lásku, rodičovskú dôslednosť a pevne stanovené hranice**. Svetu, v ktorom žijú, by mali rozumieť a mali by v ňom vždy platiť určité zákonitosti. V takomto svete sa cítia sebaisto a majú aj menej dôvodov na to, aby na seba upozorňovali neposlušnosťou.

Výsledky súčasnej psychológie hovoria tiež o tom, že dieťa by malo mať okolo seba ľudí s prirodzenou autoritou, teda takých, ktorí sa nevyhrážajú, neustále nekričia, ktorí sa nevychvaľujú a sústavne nemoralizujú. Nezdravá je aj autorita vybudovaná na prehnanej láske a добрôte. Je, žiaľ, veľmi rozšírená. Deti takú lásku neznášajú, čoskoro zistia, že môžu rodičov klamať. Rýchlo sa naučia, že postačí, keď budú náklonnosť iba predstierať a výhody získajú aj tak. Rodičia sa často pokúšajú získať poslušnosť svojich detí prílišnou liberálnosťou a povoľnosťou. Doviaľia im všetko, čo deťom zide na um. Je to najnerozumnejší druh autority, preto sa jej skúste vyvarovať. Deti čoskoro preuknú situáciu, začnú rodičom rozkazovať a tí sa im iba prispôbia. Veľmi zlá a častá je aj autorita vybudovaná na podplácaní. Rodičia si vykupujú poslušnosť detí sľubmi a darčekmi. Keď budeš dobrý, pôjdeš do kina, dostaneš bicykel a podobne. Je správne, ak občas a príležitostne odmenia svoje dieťa za dobrú prácu, za výborný prospech v škole, ale nie je správne vopred im niečo sľubovať alebo ich odmeňovať za to, čo je ich povinnosťou.